26. konstatuje, že Turecko a EU čelí podobným výzvám v oblasti dodávek energie; zdůrazňuje význam projektu Nabucco pro zabezpečení dodávek energie do EU, a vyzývá proto Turecko, aby vyvinulo úsilí co nejrychleji provést mezivládní dohodu o plynovodu Nabucco; zdůrazňuje, že je potřeba definovat společnou vnější energetickou strategii a otevření energetické kapitoly, což by zintenzívnilo spolupráci v oblasti energetiky; naléhavě vyzývá Turecko, aby ratifikovalo změny obchodních ustanovení Smlouvy o energetické chartě;

27. konstatuje, že opakované problémy s vízy v rámci způsobu dodávek č. 4 Všeobecné dohody o obchodu se službami značně omezují vstup tureckých podnikatelů a řidičů nákladních vozidel do EU; zdůrazňuje, že existuje několik rozhodnutí Evropského soudního dvora v této věci, a vyzývá Komisi, aby zajistila dodržování těchto rozhodnutí ze strany členských států; vyzývá Komisi a Radu, aby znovu přezkoumaly postupy pro udělování víz s cílem odstranit překážky obchodu;

28. lituje skutečnosti, že dosud nebyly přijaty komplexní právní předpisy zaručující plné uznávání práv odborových organizací v souladu se standardy EU a příslušnými úmluvami Mezinárodní organizace práce, zejména pokud jde o právo organizovat se v odborech, kolektivní vyjednávání a právo na stávku;

29. naléhavě vyzývá Turecko, aby se vyhnulo diskriminačním praktikám vůči zahraničním podnikům, jež spočívají v tom, že tureckým podnikatelům poskytuje 15 % cenové zvýhodnění v oblasti veřejných zakázek; vybízí Turecko, aby přistoupilo k Dohodě o vládních zakázkách v rámci WTO;

30. zdůrazňuje, že padělané zboží, včetně farmaceutických a kosmetických výrobků, představuje problém v obchodních vztazích EU-Turecko a snižuje přitažlivost Turecka pro přímé zahraniční investice (PZI); vybízí Turecko, aby efektivně vymáhalo dodržování nových právních předpisů v oblasti práv duševního vlastnictví, a podpořilo tak obchodní vztahy s EU; zdůrazňuje potřebu dosáhnout větší rovnováhy mezi mezinárodními požadavky v oblasti práva duševního vlastnictví a domácími potřebami hospodářského rozvoje při rozvíjení systému ochrany duševního vlastnictví;

31. připomíná, že malé a střední podniky tvoří 99 % tureckých podniků a poskytují 70 % pracovních příležitostí v Turecku; vybízí Turecko, aby zlepšilo přístup malých a středních podniků k finančním prostředkům; vítá devátý rozvojový plán Turecka, jehož hlavním předmětem jsou výdaje na výzkum a vývoj, které mají rozhodující význam pro zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků;

32. vítá výsledky referenda na podporu ústavní reformy;

33. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládě Turecka.

Právní předpisy EU zaměřené na zachování biologické rozmanitosti

P7_TA(2010)0325

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 21. září 2010 o provádění právních předpisů EU zaměřených na zachování biologické rozmanitosti (2009/2108(INI))

(2012/C 50 E/03)

Evropský parlament,

— s ohledem na sdělení Komise nazvané Zastavení ztráty biologické rozmanitosti do roku 2010 a v dalších letech: Zachování ekosystémových služeb v zájmu dobrých životních podmínek pro lidstvo (KOM(2006)0216),

— s ohledem na sdělení Komise o hodnocení akčního plánu ES pro biologickou rozmanitost v polovině období (KOM(2008)0864),

Úterý, 21. září 2010

— s ohledem na sdělení Komise s názvem Varianty, koncepce a cíle EU v souvislosti s biologickou rozmanitostí po roce 2010 (KOM(2010)0004),

— s ohledem na zprávu Komise o stavu typů přírodních stanovišť a druhů z hlediska ochrany podle článku 17 směrnice o stanovištích (KOM(2009)0358),

— s ohledem na směrnici Rady 79/409/EHS ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků ([1]) (směrnice o ptácích) a na usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. ledna 2001 ([2]) o provádění směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin ([3]) (směrnice o stanovištích),

— s ohledem na závěry Rady pro životní prostředí ze dne 25. června 2009 o hodnocení provádění akčního plánu EU pro biologickou rozmanitost v polovině období a plánu strategie EU pro invazivní druhy,

— s ohledem na tzv. priority z Cibeles, které byly přijaty na neformálním zasedání Rady, jež se konalo ve dnech 26.–27. ledna 2010 v Madridu, a závěry Rady pro životní prostředí ze dne 15. března 2010 na téma biologická rozmanitost v EU po roce 2010 a globální vize a cíle a mezinárodní přístup a systém sdílení zátěže,

— s ohledem na závěry ze zasedání Evropské rady, které se konalo ve dnech 25.–26. března 2010, a to zejména na bod 14,

— s ohledem na své usnesení ze dne 22. května 2007 o zastavení snižování biologické rozmanitosti do roku 2010 ([4]),

— s ohledem na evropský summit v Göteborgu v roce 2001, kdy byl v rámci strategie udržitelného rozvoje přijat cíl zastavit do roku 2010 ztrátu biologické rozmanitosti,

— s ohledem na studii Ekonomika ekosystémů a biologické rozmanitosti (TEEB) (http://www.teebweb.org),

— s ohledem na sdělení Komise s názvem Plán strategie EU pro invazivní druhy (KOM(2008)0789),

— s ohledem na modrou knihu o integrované námořní politice pro Evropskou unii (KOM(2007)0575) a SEK(2007)1278) a pokračující přípravy reformy společné rybářské politiky,

— s ohledem na opatření zaměřená na zlepšování ochrany přírody a zachování biologické rozmanitosti, jež tvoří součást „kontroly stavu SZP“, a příležitosti, které nabízí reforma SZP, jež se v současnosti projednává,

— s ohledem na zjištění nezávislých odborníků uvedená ve studii „National implementation of Council Directive Habitats“ (Provádění směrnice Rady o stanovištích na úrovni členských států) – studie PE 410.698 – tematické oddělení C, 2009 – o provádění směrnice o stanovištích, zejména v souvislosti s tím, že nejsou dostatečně prověřovány možné alternativy a kumulační dopady těchto projektů a dochází k nevhodné správě lokalit, a v případě, že je rozhodnuto o kompenzačních opatřeních, nejsou tato opatření ověřována a často jsou prováděna příliš pozdě, pokud vůbec,

— s ohledem na skutečnost, že Organizace spojených národů vyhlásila rok 2010 rokem biologické rozmanitosti,

— s ohledem na výsledek 15. zasedání konference smluvních stran (COP 15) Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin (CITES), která se konala v Dauhá v Kataru ve dnech 13.–25. března 2010,

— s ohledem na nadcházející páté zasedání konference smluvních stran Cartagenského protokolu o biologické bezpečnosti (COP-MOP 5) a konferenci smluvních stran (COP 10) Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti (CBD),

([1]) Úř. věst. L 103, 25.4.1979, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2006/105/ES (Úř. věst. L 363, 20.12.2006, s. 368).
([2]) Úř. věst. C 262, 18.9.2001, s. 132.
([3]) Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2006/105/ES.
([4]) Úř. věst. C 102 E, 24.4.2008, s. 117.

— s ohledem na zprávu Evropské agentury pro životní prostředí č. 4/2009 o pokroku na cestě k dosažení evropského cíle pro rok 2010 v oblasti biologické rozmanitosti, zejména na přílohu SEBI 2010 – ukazatel biologické rozmanitosti,

— s ohledem na dokument Komise „Pokyny pro vytvoření sítě Natura 2000 v mořském prostředí - Uplatňování směrnic o ptácích a stanovištích“ z května 2007,

— s ohledem na strategii EU 2020,

— s ohledem na třetí Globální výhled k biologické rozmanitosti vydaný OSN,

— s ohledem na článek 48 jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a stanoviska Výboru pro rybolov a Petičního výboru (A7-0241/2010),

A. vzhledem k tomu, že evropské právní předpisy by měly mít vliv na biologickou rozmanitost, jako tomu bylo v případě rámcové směrnice o vodě (2000/60/ES) nebo rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí (2008/56/ES),

B. vzhledem k tomu, že je na základě sdělení Komise zřejmé, že EU dosud nesplnila své cíle pro rok 2010 týkající se biologické rozmanitosti,

C. vzhledem k tomu, že kontrola stavu druhů a typů přírodních stanovišť chráněných podle směrnice o stanovištích ukazuje, že většina druhů a typů stanovišť vykazuje nepříznivý stav ochrany, že míra vyhynutí je znepokojivě vysoká – podle některých odhadů poklesla míra biologické rozmanitosti za posledních 40 let o 30 % – a že nic nenasvědčuje tomu, že by ubývalo faktorů vedoucích k nadměrnému úbytku biologické rozmanitosti; vzhledem k tomu, že stanoviště a druhy, které jsou v centru zájmu EU, jsou potenciálně ohroženy nebezpečím změny klimatu v důsledku lidské činnosti; vzhledem k tomu, že vědci předpokládají existenci mnoha nepopsaných druhů, a proto je nemožné stanovit plný rozsah ztráty biologické rozmanitosti,

D. vzhledem k tomu, že mezi faktory, které EU znemožnily splnit její cíle do roku 2010, patří neschopnost rozpoznat a řešit hlavní příčiny snižování biologické rozmanitosti, neúplné provádění právních předpisů, neúplná a nízká integrace politiky biologické rozmanitosti do odvětvových politik, chybějící vědecké poznatky a nedostatky v údajích, chybějící politická vůle, nedostatečná finanční podpora, nedostatek nástrojů s cílem poskytovat dodatečnou pomoc při řešení konkrétních problémů, jako jsou invazivní nepůvodní druhy,

E. vzhledem k tomu, že biologická rozmanitost má jako světový přírodní kapitál zásadní význam pro existenci lidského života na Zemi a sociální blahobyt, a to přímo i nepřímo prostřednictvím služeb ekosystému, kterých využíváme; vzhledem k tomu, že biologická rozmanitost má ústřední úlohu v celosvětovém boji proti hladu a v boji za zabezpečení potravin; vzhledem k tomu, že ochrana a udržitelné využívání biologické rozmanitosti je jedním z předpokladů zmírnění změny klimatu a přizpůsobení se jejím dopadům,

F. vzhledem k tomu, že biologická rozmanitost je nenahraditelným pilířem, na němž se vyvinul lidský rod, a její ztráta a ztráta přírodního dědictví, které s sebou nese, vytváří nerovnováhu a vede k výrazným hospodářským ztrátám a rovněž ke ztrátám v oblasti blahobytu, a to ve stejném měřítku, jako náklady způsobené nečinností v souvislosti se změnou klimatu,

G. vzhledem k tomu, že podle studie o ekonomice ekosystémů a biologické rozmanitosti (TEEB) na základě ztráty biologické rozmanitosti dochází k výrazným hospodářským ztrátám a rovněž ke ztrátám v oblasti blahobytu,

H. vzhledem k tomu, že studie Eurobarometru uvádí, že velká část občanů EU neví, co je biologická rozmanitost a není obeznámena s důsledky její ztráty,

I. vzhledem k tomu, že vymizení druhů může přerušit potravinový řetězec, který je klíčový pro přežití dalších živočišných a rostlinných druhů zásadně důležitých pro výrobu potravin, přizpůsobení klimatickým podmínkám, odolnosti vůči vnějším činitelům a zachování genetického bohatství,

Obecné poznámky

1. je hluboce znepokojen velice rychlým tempem ztráty biologické rozmanitosti způsobené lidskou činností, které, pokud bude pokračovat jako v posledních desetiletích, způsobí, že v roce 2050 bude příroda nepoměrně chudší a nenávratně poškozená, a zdůrazňuje, že fungující ekosystémy jsou předpokladem našeho bytí;

2. zdůrazňuje skutečnost, že biologická rozmanitost je nejdůležitějším ukazatelem dobrého stavu životního prostředí;

3. je si vědom toho, že z etického, ale i ekologického a hospodářského hlediska je nezbytné, abychom zamezili ztrátě biologické rozmanitosti, neboť by to budoucí generace připravilo o možnost využívat služeb ekosystému a těšit se z blahobytu, který poskytuje bohatá, přirozená biologická rozmanitost; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby zlepšily správu a dodržování předpisů v oblasti biologické rozmanitosti, a to jak ve vnitřních, tak vnějších vztazích;

4. je si dále vědom toho, že má-li být úspěšně vyřešena krize týkající se tří oblastí – zabezpečení potravin, ztráty biologické rozmanitosti a změny klimatu – je třeba uceleného přístupu a budoucí strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti, která bude plně integrována do strategií pro boj proti chudobě a hladu a pro zmírnění změny klimatu a přizpůsobení se této změně;

5. uznává, že při ochraně biologické rozmanitosti hrají důležitou úlohu nevládní organizace, a to jako přínos v rozhodovacím procesu, coby aktéři působící přímo v terénu a při zvyšování povědomí veřejnosti o této problematice;

6. zdůrazňuje, že podle probíhajících studií, jako je například studie TEEB, se ztráta blahobytu v důsledku ztráty biologické rozmanitosti v současné době odhaduje na 50 miliard EUR ročně (necelé procento HDP), přičemž do roku 2050 by se měla zvýšit na 14 bilionů EUR ročně, což představuje 7 % odhadované výše HDP;

7. souhlasí nicméně s tvrzením uvedeným ve zprávě o studii TEEB, že měření ekonomické hodnoty biologické rozmanitosti podléhá metodickým omezením a nemělo by zastínit etické a mezigenerační aspekty zachování biologické rozmanitosti;

8. je hluboce znepokojen tím, že zastavení poklesu biologické rozmanitosti není v rámci mezinárodní politické agendy považováno za naléhavou záležitost;

EU a biologická rozmanitost

9. hluboce lituje toho, že cíl EU zastavit ztrátu biologické rozmanitosti do roku 2010 stanovený na evropském summitu v Göteborgu v roce 2001 nebyl splněn, a sdílí obavy, které vyjádřilo mnoho předkladatelů petic Evropskému parlamentu;

10. vítá sdělení Komise s názvem Varianty, koncepce a cíle EU v souvislosti s biologickou rozmanitostí po roce 2010;

11. vítá rovněž závěry Rady pro životní prostředí ze dne 15. března 2010 o biologické rozmanitosti, včetně nového hlavního cíle zastavit ztrátu biologické rozmanitosti a úbytek služeb ekosystému v EU do roku 2020, a pokud je to možné, zajistit jejich obnovu, aniž by byl zasažen přirozený vývoj v oblasti biologické rozmanitosti; rovněž vítá závěry zasedání Evropské rady konaného ve dnech 25.–26. března 2010, které potvrzují, že je naléhavě třeba zvrátit neustávající proces ztráty biologické rozmanitosti a degradace ekosystémů;

12. je přesvědčen, že zastavení ztráty biologické rozmanitosti je nezbytným minimem, které musí být naplněno do roku 2020;

13. poukazuje na cenné iniciativy, jež byly již pro účely obnovení biologické rozmanitosti a služeb ekosystému zahájeny, a domnívá se, že tyto činnosti spojené s obnovou musí být rovněž součástí hlavního cíle do roku 2020;

14. domnívá se, že je třeba provést důkladné hodnocení environmentálních, ekonomických a sociálních dopadů v případě nedostatku údajů;

15. vzhledem k tomu, že biologická rozmanitost a služby ekosystémů mají globální povahu a hrají zásadní úlohu, pokud jde o celosvětové cíle udržitelného rozvoje, snížení chudoby a hladu a zlepšování zdraví a životní úrovně lidí, je přesvědčen, že budoucí strategie EU musí zvýšit úsilí EU vyvíjené v mezinárodním měřítku s cílem odvrátit ztrátu biologické rozmanitosti, jelikož studie jako TEEB poskytly dostatek důkazů o tom, že to bude nákladově účinné i proveditelné, a tak efektivněji přispět k dosažení rozvojových cílů tisíciletí do roku 2015;

16. zdůrazňuje rovněž, že jako součást politiky zaměřené na ochranu a posílení biologické rozmanitosti je nezbytná i společná strategie EU pro řešení problému invazivních druhů, zejména proto, že existuje velmi úzký vztah mezi dopravními koridory a rozsáhlým šířením cizích druhů;

Natura 2000

17. uznává, že prvořadou úlohu při dosahování cílů EU v oblasti ochrany biologické rozmanitosti, změny klimatu a udržitelného rozvoje má úplné a správné provádění právních předpisů týkajících se programu Natura 2000; v tomto ohledu považuje za zásadní, aby byla při provádění programu Natura 2000 důkladně posílena budoucí spolupráce s uživateli pozemků; zdůrazňuje, že přístup v rámci programu Natura 2000 již přinesl některé výrazné úspěchy;

18. vyzývá Komisi a členské státy, aby plně uplatňovaly článek 6 směrnice o stanovištích;

19. ačkoli některé členské státy dosáhly kladných a hmatatelných výsledků ve stavu ochrany některých druhů, má stále obavy o plné a důkladné provádění právních předpisů týkajících se programu Natura 2000; důrazně vyzývá členské státy, aby provádění programu Natura 2000 věnovaly větší pozornost;

20. vítá skutečnost, že oblasti sítě Natura 2000 pokrývají 18 % území EU (na pevnině), a dále vítá rychlý pokrok při formulaci ochranných opatření či plánů řízení; je rozhořčen tím, že členské státy nedodržely lhůty uvedené v příslušných směrnicích; naléhavě proto členské státy vyzývá, aby směrnici o ptácích a směrnici o stanovištích urychleně začaly plně provádět;

21. vyjadřuje své znepokojení nad nedostatečným pokrokem ve vytváření sítě Natura 2000 v mořském prostředí a vyzývá Komisi a členské státy k urychlení nezbytných postupů;

22. vyzývá Komisi, aby přijala model sítě chráněných mořských oblastí umožňující sladit ochranu životního prostředí a udržitelný rybolov; vyzývá ji, aby pravidelně předkládala zprávy o pokroku, jehož členské státy dosáhly při provádění směrnice o přírodních stanovištích a směrnice o ochraně ptáků, zejména při realizaci sítě Natura 2000 v mořském prostředí, neboť v současnosti tvoří mořské lokality méně než 10 % chráněných oblastí, a rovněž také o povinnostech členských států v oblasti předkládání zpráv a monitoringu;

23. konstatuje, že mořské druhy a stanoviště jsou v rámci právních předpisů EU týkajících se biologické rozmanitosti chráněny méně než suchozemské druhy a stanoviště, a vyzývá proto Komisi, aby posoudila nedostatky v těchto právních předpisech a jejich uplatňování a aby rozvíjela síť chráněných mořských lokalit, v nichž je hospodářská činnost včetně rybolovu řízena na základě posílené správy ekosystému;

24. konstatuje dále, že různé úmluvy týkající se regionálních moří obklopujících EU, např. OSPAR, HELCOM a Barcelonská úmluva, vytvářejí důležitý rámec pro ochranu mořských ekosystémů;

25. domnívá se, že členským státům musí být umožněno, aby přijaly opatření na ochranu biologické rozmanitosti moří, která jdou nad rámec opatření požadovaných právními předpisy EU;

26. připomíná, že aby byla síť Natura 2000 zavedena systematickým způsobem, je třeba zachovat prvky krajiny, které jsou zásadní pro planě rostoucí rostliny a volně žijící živočichy; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby se aktivně zasazovaly o zachování a rozvoj provázanosti chráněných oblastí, ať už pozemních či mořských, jakož i zemědělských oblastí s vysokou přírodní hodnotou;

27. podporuje zjištění Evropské agentury pro životní prostředí, která tvrdí, že „stav ochrany druhů a přírodních stanovišť chráněných podle směrnice EU o přírodních stanovištích vzbuzuje obavy" a že bychom neměli „zaměřit veškeré své úsilí na zachování ostrůvků biologické rozmanitosti, zatímco ztrácíme přírodu všude jinde", neboť tyto výroky odrážejí názory často vyjadřované evropskými občany v peticích předkládaných Evropskému parlamentu;

28. připomíná Komisi a členským státům, že směrnice o strategii pro mořské prostředí neomezuje využití chráněných lokalit pouze na síť Natura 2000, a žádá proto členské státy a Komisi, aby zohlednily a vytvořily propojení mezi veškerými chráněnými mořskými lokalitami, včetně oblastí stanovených v rámci regionálních úmluv pro mořské prostředí, s cílem vytvořit globální a propracovanou síť;

29. bere na vědomí určitou nevyhnutelnou míru subsidiarity při provádění právních předpisů EU v oblasti ochrany životního prostředí, obává se však, že by členské státy této míry pružnosti mohly při provádění těchto předpisů zneužít; lituje toho, že existují výrazné rozdíly mezi členskými státy, například pokud jde o „vnější účinek" chráněných oblastí Natura 2000, blokových výjimek v souvislosti s některými „stávajícími činnostmi" či používání zásady předběžné opatrnosti; vyzývá k tomu, aby bylo v případě takovýchto výrazných rozdílů provedeno šetření, zda dotyčný členský stát neuplatňuje tato pravidla způsobem, jenž brání efektivnímu dosažení zamýšlených cílů v oblasti biologické rozmanitosti;

30. vzhledem k tomu, že mezi členskými státy existují velké rozdíly, vyzývá Komisi, aby ke směrnicím poskytovala bližší vysvětlení a v případě nutnosti i pokyny, přičemž by tato vysvětlení či pokyny byly v ideálním případě založeny na osvědčených postupech nebo byly pomocí těchto postupů ilustrovány;

31. zdůrazňuje, že je důležité uplatňovat zásadu předběžné opatrnosti v záležitostech týkajících se přírody, zejména pokud jde o biologickou rozmanitost, v souladu s rozsudky Soudního dvora;

32. vybízí členské státy, aby zajistily dostatečnou kvalitu hodnocení dopadu na životní prostředí a strategických hodnocení životního prostředí z hlediska biologické rozmanitosti, a zaručily tak řádné provádění právních předpisů týkajících se programu Natura 2000;

33. vyzývá k posílení směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí a k mnohem přísnější interpretaci jejích cílů, aby bylo dosaženo nulové čisté ztráty, a pokud možno získání biologické rozmanitosti a aby byly zavedeny specifické požadavky na současné monitorování dopadu projektů na biologickou rozmanitost a na účinnost zmírňujících opatření pomocí vhodných ustanovení týkajících se přístupu k těmto informacím a vymáhání práva;

34. je přesvědčen, že lepší přeshraniční spolupráce by mohla významně přispět ke splnění cílů programu Natura 2000;

35. vyjadřuje také své znepokojení nad neexistencí přeshraniční spolupráce, v jejímž důsledku by se někde ve stejných oblastech mohlo postupovat odlišně a v této souvislosti zdůrazňuje, že je užitečné využít stávajících nástrojů, jako je právní nástroj Evropského sdružení pro územní spolupráci (GECT);

36. naléhavě žádá Komisi, aby se ve své budoucí strategii pro biologickou rozmanitost a v rámci sítě chráněných oblastí Natura 2000 více zaměřovala na ekosystémové služby, a současně pokračovala v úsilí o dosažení příznivého stavu druhů a jejich stanovišť a dále toto úsilí zvyšovala;

Integrace do dalších politik

37. je přesvědčen, že pozemní chráněné oblasti Natura 2000 a síť mořských chráněných oblastí nejsou jediným nástrojem, jak EU může biologickou rozmanitost chránit, ale že pro větší úspěch při provádění politiky EU pro biologickou rozmanitost je nutný integrovaný přístup;

38. vyzývá proto Komisi, aby zajistila, že se na otázky biologické rozmanitosti budou zaměřovat i další politiky EU – zejména politiky v oblasti zemědělství, lesnictví, rybolovu, regionální politiky a politiky soudržnosti, dopravy, cestovního ruchu, rozvojové spolupráce, výzkumu a vývoje – které se budou navzájem doplňovat a posílí provázanost odvětvových a rozpočtových politik Evropské unie; zdůrazňuje, že existují velké možnosti, zejména ve společné zemědělské politice, regionální politice a společné rybářské politice, jak přiznat biologické rozmanitosti vyšší prioritu;

39. zdůrazňuje propojení mezi vodním hospodářstvím a biologickou rozmanitostí jako klíčový faktor podpory života a udržitelného rozvoje;

40. zastává názor, že zemědělci hrají ústřední úlohu při dosahování cíle EU v oblasti ochrany biologické rozmanitosti; poukazuje na to, že v roce 1992 byl dán výchozí impulz k zařazení ochrany biologické rozmanitosti do společné zemědělské politiky a že reforma z roku 2003 následně zavedla opatření, jako např. vzájemná podmíněnost (tzv. cross-compliance), jednotná platba pro zemědělský podnik (oddělení plateb od produkce, tzv. decoupling) a rozvoj venkova, jež jsou prospěšné pro zachování biologické rozmanitosti;

41. vyjadřuje však své obavy o to, zda zemědělci EU budou schopni nadále produkovat vysoce kvalitní potraviny v rámci hospodářské soutěže; je přesvědčen, že reforma SZP by měla řádně odměňovat zemědělce EU za jejich snahu dosáhnout cíle EU v oblasti ochrany biologické rozmanitosti;

42. upozorňuje na to, že využití zemědělské a lesní půdy v Evropě podstatně přispívá k pestrosti druhů a biotopů, které jsou dnes považovány za hodné ochrany, a také k mnohotvárné kulturní krajině; zdůrazňuje proto, že pouze prostřednictvím využití zemědělské a lesní půdy lze dlouhodobě zajistit zachování kulturní krajiny a druhové rozmanitosti v EU;

43. vítá předešlé pokusy začlenit do společné zemědělské politiky hlediska životního prostředí, například zavedení agroenvironmentálních opatření a správných zemědělských a environmentálních podmínek; vyzývá Komisi, aby využila reformu SZP jako příležitost, jak dále posílit tento trend na cestě k trvale udržitelnému zemědělství v EU, přičemž přínos pro přírodu bude hlavní zásadou, například prostřednictvím zavedení odměn za ekologické služby nebo za poskytování vhodně definovaných veřejných služeb, včetně udržitelného zemědělství v ekologicky citlivých oblastech, jako jsou například lokality sítě Natura 2000, s cílem zajistit, aby uplatňované správné postupy byly řádně odměňovány a stimulovány a aby zemědělci nebyli finančně ani jinak znevýhodněni, což jim zajistí podmínky k tomu, aby mohli přispívat k biologické rozmanitosti i v budoucnu;

44. vyzývá Komisi, aby věnovala větší pozornost zajištění shody se všemi evropskými právními předpisy a směrnicemi týkajícími se konkrétně biologické rozmanitosti;

45. domnívá se, že EU v rámci své zemědělské politiky stanovila nařízení, která široce respektují podmíněnost při zachování biologické rozmanitosti, ale lituje, že často nejsou prováděna a sledována napříč EU;

46. je si vědom toho, že pozemková politika je dalším klíčovým prvkem ochrany přírody, a naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby nadále zlepšovaly začleňování kritérií týkajících se biologické rozmanitosti do rozhodovacích procesů na místní a regionální úrovni v záležitostech, které se týkají využívání půdy a územní politiky, včetně regionální politiky a politiky soudržnosti;

47. zdůrazňuje, že obhospodařování půdy a zachování biologické rozmanitosti se navzájem nevylučují a že integrované obhospodařování přírodních stanovišť přispívá k biologické rozmanitosti;

48. zdůrazňuje, že je důležité zastavit a zvrátit snižování rozmanitosti pěstovaných druhů rostlin a odrůd, které vede k ubývání genetického základu, na němž závisí výživa člověka i zvířat; zdůrazňuje, že je třeba podporovat využívání tradičních zemědělských odrůd typických pro určité oblasti;

49. s ohledem na hospodářskou, sociální a environmentální hodnotu genetické rozmanitosti zemědělství a hospodářských zvířat naléhavě vyzývá Komisi, aby vymezila specifické přednostní cíle, pokud jde o zastavení ztráty genetické rozmanitosti a úbytku původních druhů; dále vyzývá k přijetí definice pojmu „původní" / „nepůvodní" plemena a opatření k jejich zachování;

50. domnívá se, že SZP musí odměňovat zemědělce, kteří poskytují doplňkové ekosystémové služby ve prospěch zachování biologické rozmanitosti, a to prostřednictvím doplňkové přímé platby vztažené na plochu a financované Evropskou unií; znovu opakuje svůj požadavek „bonusové" podmíněnosti, na jejímž základě zemědělci získávají „bonusové" body za činnosti prospěšné z hlediska biologické rozmanitosti, které uplatňují nad rámec povinností vyplývajících ze zemědělsko-environmentální podmíněnosti;

51. konstatuje, že v rámci právních předpisů v oblasti životního prostředí bylo mnoho dosaženo, jako např. zavedení integrované ochrany rostlin a nová legislativa EU v oblasti pesticidů, která umožňuje konkrétní ochranu rostlin, jež působí cíleně na škůdce a zároveň ochraňuje užitečné organismy;

52. vítá reformu společné rybářské politiky, která se v současnosti připravuje, a vyzývá Komisi, aby začlenila kritéria biologické rozmanitosti do různých budoucích relevantních legislativních návrhů; dále požaduje, aby jako možná alternativa k rybolovu byly vytvořeny udržitelné modely akvakultury po vzoru sdělení Komise nazvaného Vytváření udržitelné budoucnosti pro akvakulturu (KOM(2009)0162) při zohlednění postoje Evropského parlamentu, který zaujal ve svém usnesení ze dne 17. července 2010;

53. konstatuje, že nejvýznamnější nástroj pro dosažení cílů biologické rozmanitosti v mořském prostředí představují společně se směrnicemi o přírodních stanovištích a o ochraně ptáků jednak rámcová směrnice o vodě, pokud jde o pobřežní vody, a dále v případě mořských vod rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí;

54. domnívá se, že omezení výmětů musí být hlavním cílem SRP, a žádá Komisi, aby zjistila, jaké jsou příčiny výmětů, a vypracovala konkrétní řešení pro jednotlivé typy rybolovu, zejména tím, že zavede vícedruhové kvóty nebo kvóty na biomasu, používání selektivních lovných zařízení, jako je např. všeobecné používání sítí se čtvercovými oky, a prostorové řízení rybolovu;

55. domnívá se, že odpovědnost za řízení rybolovu nesou regionální organizace pro řízení rybolovu, které jsou zárukou odpovědného rybolovu na volném moři; domnívá se proto, že zásadní význam má posílení jejich pravomocí, zejména v oblasti kontroly a odrazujících sankcí, a že je v první řadě úlohou regionálních organizací pro řízení rybolovu spravovat zdroje určitých druhů mořských živočichů, které jsou z obchodního hlediska významné, a požadovat doklady o úlovku;

56. zdůrazňuje, že je třeba přijmout další kroky v oblasti integrované správy pobřežních zón (ICZM) a územního plánování námořních prostor, které by mohly být významnými prvky participačního ekosystémového přístupu, a zajistit zachování a udržitelnou správu mořských a pobřežních zdrojů při respektování přírodních procesů a míry únosnosti ekosystému;

57. vzhledem k výraznému poklesu vodní biologické rozmanitosti a degradaci sladkovodních ekosystémů zdůrazňuje, že je důležité zajistit plné provádění rámcové směrnice o vodě, a dále zdůrazňuje, že je třeba zabývat se úbytkem biologické rozmanitosti v rámci plánování správy povodí řek;

58. naléhavě žádá členské státy, aby svými politikami v oblasti lesnictví přispěly k plnému využití úlohy lesů jako mechanismu podpory biologické rozmanitosti, pro udržování a tvorbu půdy, pro pohlcování uhlíku a čištění vzduchu a pro účely rekreace našich občanů;

59. vítá sdělení Komise o řešení problémů spojených s odlesňováním a znehodnocováním lesů jako součást boje proti změně klimatu a ztrátě biologické rozmanitosti (KOM(2008)0645 v konečném znění), které vyzývá k zastavení ztráty celosvětového lesního porostu nejpozději do roku 2030;

60. zdůrazňuje, že rostoucí poptávka po agropalivech a následný růst tlaku na jejich výrobu ohrožují biologickou rozmanitost, zejména v rozvojových zemích, mimo jiné v důsledku degradace a přeměny přírodních stanovišť a ekosystémů, jako jsou mokřady a lesy;

61. zdůrazňuje potřebu navýšení rozpočtu vyčleněného pro výzkum prvků životního prostředí a zachování biologické rozmanitosti v rámci 8. rámcového programu, aby odpovídal obrovským potřebám a výzvám zabývajícím se řešením problému ztráty biologické rozmanitosti i změny klimatu;

62. konstatuje, že Rada v bodě 8 svých závěrů ze zasedání ze dne 21. října 2009 vybízí Komisi, aby bezodkladně přistoupila k revizi dotací, které mají negativní vliv na životní prostředí, podle jednotlivých odvětví; vyzývá Komisi, aby okamžitě jednala podle těchto závěrů a zrušila dotace politikám, které mají negativní dopad na evropskou biologickou rozmanitost;

63. vyzývá Komisi a členské státy, aby využily období, kdy se připravuje sedmý akční program pro životní prostředí, k tomu, aby pokročily v diskusi o biologické rozmanitosti v EU, tuto diskusi podporovaly a učinily v ochraně biologické rozmanitosti konkrétní kroky;

Biologická rozmanitost a změna klimatu

64. zdůrazňuje stěžejní význam biologické rozmanitosti a přizpůsobivých ekosystémů pro přizpůsobení se dopadům změny klimatu a její zmírňování, vzhledem k tomu, že pozemní a mořské ekosystémy v současnosti pohlcují přibližně polovinu antropogenních emisí CO_2;

65. vítá větší podporu opatření na snížení dopadu změny klimatu, která mohou být prospěšná i pro biologickou rozmanitost, jež by však neměla ohrozit financování ochrany biologické rozmanitosti jako takové;

66. vyzývá Komisi k zajištění toho, aby opatření přijatá v souvislosti se zmírňováním změny klimatu a přizpůsobením se této změně neměla nepříznivý dopad na biologickou rozmanitost mořského a suchozemského prostředí;

67. zastává názor, že půda hraje ústřední úlohu při dosahování cíle EU v oblasti ochrany biologické rozmanitosti; uznává, že degradace půdy má primárně místní a regionální příčiny a dopad a že by tedy měla být dodržována zásada subsidiarity; vyzývá členské státy, aby splnily své povinnosti v oblasti zajištění kvality půdy a udržení půdy v dobrých podmínkách a naléhavě vyzývá ty členské státy, které nemají právní předpisy na ochranu půdy, aby za tuto oblast převzaly odpovědnost;

Hospodářská hodnota biologické rozmanitosti

68. připomíná zásadní hospodářský a společenský význam rybolovu pro rozvoj pobřeží a jeho environmentální význam pro mořské ekosystémy; domnívá se, že společná rybářská politika nesmí členským státům bránit v uplatňování právních předpisů týkajících se biologické rozmanitosti, ale naopak ho musí usnadňovat, především pokud jde o realizaci patřičných opatření v oblasti ochrany mořských lokalit v rámci sítě Natura 2000;

69. uznává, že s rozvojem udržitelného hospodářství a investicemi do zelené infrastruktury je spojen významný potenciál nových pracovních míst, který by svou podstatou mohl vést k zajišťování pracovních míst na místní úrovni (jež nemohou být využita k tomu, aby byla přemístěna do třetích zemí), čímž významně přispěje ke strategii EU 2020;

70. je dále přesvědčen o tom, že účinné využívání zdrojů, udržitelný hospodářský rozvoj a ochrana přírody mohou a měly by jít ruku v ruce; upozorňuje obzvláště na rozvoj ekologického cestovního ruchu a agroturismu, jimiž se vzájemně posiluje rekreace a uchovávání přírody;

71. zdůrazňuje, že při provádění strategie Evropa 2020 je důležité zachovat biologickou rozmanitost, nikoli pouze kvůli potenciálu pracovních míst, které může vytvořit, ale rovněž do té míry, v níž přispívá k účinnému a udržitelnému využívání zdrojů; uznává, že zvyšující se úroveň materiální výroby, obchodu a spotřeby jsou důležitými silami odpovídajícími za ztrátu biologické rozmanitosti, a vyzývá proto Komisi a členské státy, aby přijaly opatření na podporu a rozvíjení účinného využívání zdrojů a politiky udržitelné spotřeby a výroby;

Financování

72. bere na vědomí odhad Komise z roku 2004 vyčíslující roční náklady na řízení projektu sítě Natura 2000 na 6,1 miliardy EUR; zdůrazňuje však, že podle studie TEEB je návratnost investic do zachování biologické rozmanitosti až stokrát vyšší;

73. lituje nicméně, že Evropská komise nedala k dispozici žádné dodatečné zdroje financování na provádění směrnic programu Natura 2000 a že chybí podrobný přehled skutečných nákladů vydaných každoročně na zachování biologické rozmanitosti v EU, a žádá, aby členské státy a Komise spolupracovaly s cílem vytvořit jasnější koncepci;

74. domnívá se, že Společenství by mělo přijmout větší zodpovědnost za zachování přírodních hodnot v síti Natura 2000, zejména v souvislosti s financováním;

75. vítá navýšení výdajů na program LIFE+ (o 8 % v návrhu rozpočtu na rok 2011), zdůrazňuje však, že tento nástroj nadále představuje jen velmi malou část rozpočtu EU (0,2 %); konstatuje ostatně, že opatření na zachování biologické rozmanitosti financovaná EU nejsou vždy dodržována po ukončení financování z prostředků Společenství; vyzývá Komisi, aby brala více v úvahu různé faktory důležité pro udržitelnost projektů a zavedla systematické sledování projektů po závěrečné platbě;

76. je si vědom toho, že dodatečné finance na podporu projektů v oblasti biologické rozmanitosti jsou dostupné prostřednictvím dalších nástrojů, jako jsou strukturální fondy a Fond rozvoje venkova, vyslovuje však politování nad skutečností, že tyto prostředky jsou využívány většinou členských států jen v omezené míře; připomíná, že největší příspěvek k financování biologické rozmanitosti pochází v současnosti z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV);

77. doufá, aniž by předjímal budoucí diskuse a rozhodnutí o novém víceletém finančním rámci (po roce 2014) a přezkumu současného rozpočtového rámce v polovině období (2007–2013), že v důsledku rozpočtových omezení se více než kdy jindy prokáže jako nezbytné, aby bylo dosaženo vysoké přidané hodnoty a vyšší účinnosti evropského financování, včetně výdajů na zachování biologické rozmanitosti;

78. zdůrazňuje proto, že je třeba získat přesnější představu o účinnosti výdajů na zachování biologické rozmanitosti, a vyzývá Komisi, aby poskytla příklady osvědčených postupů, pokud jde o účinnost a přidanou hodnotu;

79. vítá doporučení Světového svazu ochrany přírody (IUCN), aby bylo 0,3 % HDP vynaloženo na opatření pro zachování biologické rozmanitosti;

80. se znepokojením konstatuje, že počet projektů financovaných v rámci projektu LIFE+ je každoročně nižší než orientační vyčlenění finančních prostředků v různých členských státech; vyzývá Komisi, aby zhodnotila důvody tohoto nedostatečného provádění a v případě potřeby navrhla změny pravidel tohoto programu, zejména pokud jde o výši spolufinancování;

81. je přesvědčen, že veřejné výdaje nebudou k dosažení hlavního cíle EU postačovat, a podtrhuje význam environmentální odpovědnosti podniků, která by také měla biologickou rozmanitost zohlednit; vyzývá Komisi, aby hledala prostředky, jak zavést politiky, které by podporovaly pozitivní investice do zachování biologické rozmanitosti a odrazovaly investice s negativním dopadem na biologickou rozmanitost, a to jak ve veřejné, tak soukromé sféře; vítá v tomto ohledu vytvoření platformy Komise Podnikání a biologická rozmanitost, která by měla do programu zachování biologické rozmanitosti zapojit soukromý sektor;

82. doporučuje, aby byla zavedena větší pružnost pravidel pro přístup k finančním prostředkům pro projekty na podporu biologické rozmanitosti a aby byly všechny hospodářské subjekty povzbuzeny k jejich využívání;

83. zdůrazňuje, že je nutné, aby vnější náklady, rizika a dopady, jako je zachování kulturní krajiny, škody na biologické rozmanitosti či náklady vynaložené na podporu biologické rozmanitosti, byly zahrnuty do konečné ceny výrobků na trhu; upozorňuje na to, že z dlouhodobého hlediska to je i v zájmu podniků, má-li jim zůstat i nadále zachován přístup k přírodním zdrojům; naléhavě vyzývá Evropskou komisi, aby zveřejnila ohlášené sdělení o budoucím financování programu Natura 2000, jakmile to bude možné, ale v každém případě během roku 2010, aby tento aspekt mohl být přezkoumán spolu s novou strategií pro biologickou rozmanitost do roku 2020;

Údaje a znalostní základna

84. vyzdvihuje význam integrovaného environmentálního účetnictví, které umožní vyhodnotit souvislost mezi životním prostředím a ekonomikou na evropské, vnitrostátní a regionální úrovni s cílem posoudit dopad vzorců výroby a spotřeby na přírodní zdroje, a vyzývá členské státy, aby Eurostatu a Evropské agentuře pro životní prostředí pravidelně poskytovaly nezbytné údaje;

85. poukazuje na to, že výzkum a vývoj mají klíčovou úlohu pro odstranění stávajících mezer ve znalostech a pro zajištění pravidelného sledování trendů v oblasti biologické rozmanitosti i při vývoji politických nástrojů s cílem ztrátu biologické rozmanitosti zastavit;

86. vítá souhrnnou zprávu Komise za období 2001–2006 vyhodnocující stav zachování chráněných stanovišť a druhů v EU a pokroky členských států při provádění právních předpisů o oblastech Natura 2000, ale vyjadřuje politování nad vysokým počtem vyjádření „stav neznámý"; vyzývá členské státy, aby zlepšily své podávání zpráv a Evropskou agenturu pro životní prostředí a Komisi, aby ve svých budoucích zprávách zajistily lepší spolehlivost a srovnatelnost údajů;

87. vyzdvihuje nutnost vytvořit jasný základ, který Komisi umožní měřit pokroky při plnění dílčích cílů; vítá v tomto ohledu činnost Evropské agentury pro životní prostředí, pokud jde o s informační systém pro biologickou rozmanitost (BISE) a podklady pro biologickou rozmanitost, které poskytnou užitečné nástroje pro zlepšení a doladění politického rozhodování v oblasti biologické rozmanitosti, a zejména strategických plánů vypracovávaných Komisí; zdůrazňuje, že by měly být využívány stávající údaje, a nikoli shromažďovány údaje nové;

88. vzhledem k současné nedostatečné informovanosti široké veřejnosti ohledně významu biologické rozmanitosti vítá informační kampaň, kterou Komise uspořádala, a vyzývá členské státy, aby zvýšily své úsilí v oblasti osvěty a výměny osvědčených postupů;

Mezinárodní hlediska

89. vyjadřuje své znepokojení nad tím, že nedošlo k naplnění cíle zastavit do roku 2010 ztrátu biologické rozmanitosti, jak bylo stanoveno na světovém summitu o udržitelném rozvoji v roce 2002, a ani k pokusu se tomuto cíli přiblížit; rovněž je znepokojen dopady pokračujících ztrát biologické rozmanitosti a degradace ekosystémů na rozvojové cíle tisíciletí a na cíl snížit do roku 2015 chudobu a hlad a zlepšit zdravotní a životní podmínky lidí a vyzývá Komisi a členské státy, aby podpořily zařazení kritéria biologické rozmanitosti do všech globálních procesů, jako jsou rozvojové cíle tisíciletí;

90. vítá konferenci smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti, která se uskuteční v říjnu 2010 v Nagoji, a naléhavě žádá EU, aby na tuto konferenci vyslala dobře připravenou a koordinovanou širokou delegaci; zdůrazňuje, že je nezbytné, aby EU zaujala již dopředu pevný a ucelený postoj; je však znepokojen skutečností, že se konference zúčastní pouze ministři pro životní prostředí, protože dosažení pokroku ve věci biologické rozmanitosti vyžaduje mezioborový přístup;

91. naléhavě vyzývá Komisi, aby podporovala vytvoření mezivládní platformy pro politiky v oblasti biologické rozmanitosti a vědy o ekosystémových službách, pod dohledem programu OSN pro životní prostředí, a aby pomohla takovou platformu vytvořit;

92. podporuje myšlenku projednávanou na zasedání za francouzského předsednictví v červenci 2008 ohledně rozvíjení sítě obdobné síti Natura 2000 v zámořských oblastech a územích EU a v nejvzdálenějších regionech, v nichž se nacházejí některá místa, jež jsou z hlediska biologické rozmanitosti nejbohatší na naší planetě, a zdůrazňuje, že je třeba tento rozvoj podporovat prostřednictvím politických nástrojů EU, jako je její rozvojová politika;

93. zdůrazňuje, že odlesňování odpovídá za větší množství emisí CO_2 než celé odvětví dopravy a že zachování lesů je jedním z klíčových prvků globálního zachování biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb;

94. vyzývá Komisi a členské státy, aby účinně začlenily environmentální prvek do svých vztahů se třetími zeměmi spolu s dodržováním sociálních práv a záruk týkajících se ochrany a účasti místních komunit a domorodého obyvatelstva v rozhodovacích postupech, se zvláštním ohledem na využívání půdy a ochranu lesa, a aby rozvíjely koncepci „zelené diplomacie"; vyzývá členské státy a Evropskou komisi k zajištění toho, aby „dvanáctibodový akční plán EU na podporu rozvojových cílů tisíciletí" uznával nutnost začleňování environemenální udržitelnosti do všech aspektů její rozvojové spolupráce a vnější činnosti a poskytoval adresnou finanční podporu biologické rozmanitosti a ekosystémovým službám;

95. zdůrazňuje, že je třeba inovativních finančních systémů na podporu uznávání ekonomické hodnoty biologické rozmanitosti; vybízí členské státy a Komisi, aby se angažovaly v globální diskusi o potřebě inovativních systémů pro platby ekosystémových služeb a o možných podobách těchto systémů;

96. trvá na tom, že klíčovým prvkem v mezinárodních obchodních dohodách je otázka trvalé udržitelnosti obchodovaných výrobků; zdůrazňuje v tomto ohledu potřebu začlenit neobchodní záležitosti včetně otázky výrobních postupů a úcty k biologické rozmanitosti do všech budoucích dohod o volném obchodu;

97. vyjadřuje velké politování nad neuspokojivými výsledky konference CITES, kde nebyly uskutečněny hlavní prvky mandátu EU, jako je například ochrana mořských druhů, na které se soustřeďuje obchodní zájem;

98. naléhavě žádá Komisi a členské státy, aby za účelem zrychlení a vyšší účinnosti zlepšily své vnitřní rozhodovací postupy a aby diplomatickému úsilí vůči třetím zemím věnovaly více sil a času a aby posílily kapacity a vzájemnou součinnost mezi jednotlivými úmluvami; vzhledem k tomu, že mnoho chráněných oblastí Natura 2000 je přímo či nepřímo zasaženo znečištěním a že škody na životním prostředí jsou způsobovány i mimoevropskými činiteli, je třeba zdůraznit, že je nutné zahrnout evropské environmentální normy do našich dohod o partnerství uzavíraných se sousedními zeměmi;

*

* *

99. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

Sdělení Komise: Přístup Společenství v oblasti prevence přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem

P7_TA(2010)0326

Usnesení Evropského parlamentu o sdělení Komise ze dne 21. září 2010: Přístup Společenství v oblasti prevence přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem (2009/2151(INI))

(2012/C 50 E/04)

Evropský parlament,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 23. února 2009 nazvané „Přístup Společenství v oblasti prevence přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem" ([1]), s ohledem na příslušné posouzení dopadů ([2]) a s ohledem na pracovní dokument Komise ze dne 14. prosince 2007 o zdokonalování systémů rychlého varování v Evropě ([3]),

([1]) KOM(2009)0082.
([2]) SEK(2009)0202.
([3]) SEK(2007)1721.